

- (i) Printed Pages : 7 Roll No.
- (ii) Questions : 9 Sub. Code :

0	0	3	4
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	1
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 1st Semester
(2123)

PUBLIC ADMINISTRATION (In all Mediums)

Paper : Administrative Theory

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Attempt **FIVE** questions in all.

(2) Question No. 1 is compulsory.

(3) Select **ONE** question from each Unit.

1. Attempt any **NINE** questions in all :

- (i) Define Public Administration.
- (ii) Write any two differences between Public Administration and Private Administration.
- (iii) Write about nature of Public Administration.
- (iv) Define 'Organization'.
- (v) What do you mean by Informal Organization ?

- (vi) What do you mean by 'Department' ?
- (vii) Write any two functions of Chief Executive.
- (viii) What do you mean by Decision Making ?
- (ix) Write about the process of Decision Making.
- (x) Write any two methods of coordination.
- (xi) Write any two Good Qualities of Leadership.
- (xii) Define 'Leadership'. 2×9=18

UNIT-I

- 2. Write in detail about the relationship of Public Administration with other social sciences. 18
- 3. Write detail note on Public Administration as a Science or an Art. 18

UNIT-II

- 4. Write note on Public Corporation and Government Company. 18
- 5. Write notes on :
 - (i) Span of control
 - (ii) Authority and Responsibility. 18

UNIT-III

6. Discuss in detail about Line, Staff and Auxiliary Agencies. 18
7. Explain centralization and decentralization with some advantage and disadvantage. 18

UNIT-IV

8. Define "Communication" with process and barriers. 18
9. Discuss the concept and methods of supervision. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) कुल पांच प्रश्न करें।

(2) प्रश्न नम्बर 1 अनिवार्य है।

(3) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न चुनें।

1. किन्हीं नौ प्रश्नों को करें :

(i) लोक प्रशासन को परिभाषित करें ।

(ii) लोक प्रशासन और निजी प्रशासन के बीच कोई दो अंतर लिखिए।

(iii) लोक प्रशासन के स्वरूप के बारे में लिखिए।

(iv) 'संगठन' को परिभाषित करें।

(v) अनौपचारिक संगठन से आप क्या समझते हैं ?

(vi) 'विभाग' से आपका क्या तात्पर्य है ?

(vii) मुख्य कार्यकारी के कोई दो कार्य लिखिए।

(viii) निर्णय निर्माण से आप क्या समझते हैं ?

(ix) निर्णय निर्माण की प्रक्रिया के बारे में लिखिये।

(x) समन्वय की कोई दो पद्धतियाँ लिखिये।

(xi) नेतृत्व के कोई दो अच्छे गुण लिखिये।

(xii) 'नेतृत्व' को परिभाषित करें।

2×9=18

यूनिट-I

2. लोक प्रशासन का अन्य सामाजिक शास्त्रों के साथ संबंध के बारे में विस्तार से लिखिए। 18

3. एक कौशल या कार्य-दक्षता के रूप में लोक प्रशासन पर विस्तार से टिप्पणी लिखें। 18

यूनिट-II

4. सार्वजनिक निगम एवं सरकारी कंपनी पर टिप्पणी करें। 18

5. नोट लिखें :

(i) नियंत्रण का दायरा

(ii) प्राधिकार और उत्तरदायित्व। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਨੀਤਿ, ਪਦਸਥ ਅਠਰ ਸਹਾਯਕ ਏਜੇਂਸਿਯੋਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਟਾਰ ਸੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18
7. ਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਅਠਰ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਕੋ ਕੁਛ ਫਾਯਦੇ ਅਠਰ ਨੁਕਸਾਨ ਕੇ ਸਾਥ ਸਮਝਾਝਯੇ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਪਰਕਿਯਾ ਅਠਰ ਬਾਘਾਠੋਂ ਕੇ ਸਾਥ "ਸੰਚਾਰ" ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋਂ। 18
9. ਨਿਰੀਕਸ਼ਣ ਕੀ ਅਵਘਾਰਣਾ ਅਠਰ ਤਰੀਕੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(3) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣੋ।

1. ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :

(i) ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

(ii) ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।

(iii) ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

(iv) 'ਸੰਗਠਨ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

- (v) ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- (vi) 'ਵਿਭਾਗ' ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- (vii) ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
- (viii) ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- (ix) ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- (x) ਤਾਲਮੇਲ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਧੀਆਂ ਲਿਖੋ।
- (xi) ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਲਿਖੋ।
- (xii) 'ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

2×9=18

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 18
3. ਕੌਸ਼ਲ ਜਾਂ ਕਾਰਜ-ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਪਬਲਿਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18
5. ਨਿਮਨਲਿਖਤ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (i) ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਮਿਆਦ
- (ii) ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਨੀਤੀ, ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਏਜੰਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
7. ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਨੂੰ ਕੁਝ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ “ਸੰਚਾਰ” ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। 18
9. ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18